

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/60/2012
Identifikačné číslo spisu:	6012200349
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:6012200349.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky M. E., nar. XX.P. XXXX, bytom V., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júna 2012, č. k. 20Sd/81/2012-17, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/81/2012-17 zo dňa 19. júna 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 19. júna 2012, č. k. 20Sd/81/2012-17 potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 26. januára 2012 číslo XXX XXX XXXX X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods.1 a § 71 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSP“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, pretože pri konštatovanej 25 % miere jej zníženej pracovnej schopnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou nebola posudkovým lekárom sociálneho poistenia uznaná za invalidnú, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu na pojednávaní dňa 19. júna 2012 v zmysle § 250l Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „O.s.p.“), oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi, vypočul účastníkov a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľky nie je možné vyhovieť. Navrhovateľka na pojednávaní poukázala na dôvody uvedené v opravnom prostriedku a okrem iného uviedla, že mala operovanú chrbticu, hlasivky, ďalej, že má choré prítčné telieska a vysoký krvný tlak, že už 1 rok navštevuje psychiatriu.

Krajský súd ďalej uviedol, že z hľadiska kritérií stanovených pre invaliditu podľa ZSP, na základe opravného prostriedku, posúdil posudkový lekár, Sociálnej poisťovne - ústredie so v Banskej Bystrici

opätovne zdravotný stav navrhovateľky v posudku z 19. apríla 2012, pričom ako rozhodujúce zdravotné postihnutie určil choroby dýchacej sústavy, choroby horných ciest dýchacích, obrna návratného nervu nervus laryngeus recurrens s trvalým chrapotom. Ochorenie je podľa prílohy č. 4 k ZSP zaradené pod kapitolu VIII, oddiel A, položka 9, písmeno b). Percentuálne ohodnotenie tohto ochorenia podľa prílohy je v rozpätí 15 % -25 %. Posudkový lekár na základe priložených odborných nálezov a vlastného klinického vyšetrenia zistil, že navrhovateľka je v dispenzárnej starostlivosti endokrinológa od roku 2010, a to pre zvýšenú funkciu prítitných teliesok pri potvrdenom nezhubnom nádore (adenóme), ktorý jej bol dňa 8. februára 2011 chirurgicky odstránený aj s pravým prítitným telieskom. Po operácii navrhovateľky došlo k normalizácii funkcie ľavého prítitného telieska s tým, že ako pooperačný následok pretrvávajú ľahká chabá obrna návratného nervu vpravo s chabou obrnou hlasivky a zúžením priedušnice, čo spôsobuje zmenu hlasu, trvalý chrapot. Závery posledného foniatrického vyšetrenia navrhovateľky potvrdzujú začínajúce kmitanie aj pravej hlasivky, zatiaľ však v obmedzenej miere. Ostatné ochorenia navrhovateľky posudkový lekár zhodnotil ako posudkovo nezávažné, nezvyšujúce mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky. Posudkový lekár uzavrel, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 ZSP, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je 25 %. Týmto posudkom bol potvrdený záver predchádzajúceho posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Banská Bystrica zo dňa 16. decembra 2011, ktorý posudok bol podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia. Posudkový lekár sociálneho poistenia pobočky spísal s navrhovateľkou dňa 16. decembra 2011 zápisnicu o ústnom pojednávaní v súlade s § 189 ZSP a navrhovateľka bola informovaná o všetkých skutočnostiach, ktoré sa týkajú posúdenia zdravotného stavu, posudku a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že je vecne správne a spĺňa kritériá stanovené zákonom. Hodnotil posudky posudkových lekárov v zmysle citovaného ustanovenia a mal preukázané, že posudky boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetrení, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľkou a že závery posudkov vychádzajú zo súčasného zdravotného stavu navrhovateľky a z poznatkov súčasnej medicíny. Krajský súd považoval posudky za objektívne, akceptoval ich závery a z toho dôvodu nenariadil doplnenie dokazovania.

Pre komplexné posúdenie veci súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudkoví lekári pri posudzovaní zdravotného stavu postupujú okrem ZSP aj podľa prílohy č. 4 k uvedenému zákonu, ktorá je rozdelená do príslušných kapitol podľa ochorení jednotlivých orgánov. V týchto kapitolách je podľa druhu zdravotného postihnutia uvedená aj miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v %-tách. Posudkoví lekári v posudkoch podrobne zdôvodnili stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Krajský súd považuje za potrebné tiež uviesť, že v zmysle ZSP § 71 ods. 5 a 6 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje len na základe rozhodujúceho zdravotného postihnutia, t. j. jednej diagnózy s prihliadnutím na závažnosť aj ostatných ochorení, ale jednotlivé % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nesčítavajú.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 250l ods. 2 O.s.p. a navrhovateľke právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní nebola úspešná.

Navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku krajského súdu uviedla, že sa odvoláva proti všetkému. Od 2. augusta 2010 do 17. júla 2011 bola na PN pre zápaly krčkových žíl a pre operáciu prítitného telieska. 1. augusta 2011 si podala žiadosť o invalidný dôchodok, pričom až 16. decembra 2011 bola predvolaná na Sociálnu poisťovňu v Brezne z dôvodu posúdenia zdravotného stavu.

Uviedla, že mala veľké bolesti krčnej chrbtice, nedalo sa jej dýchať, na špičkách sa vôbec neudržala, takže ju musel lekár chytiť. Dňa 22. februára 2012 stratila rovnováhu a padla na rameno. Na rehabilitáciu chodila až do 9. júla 2012 a dodnes má problémy. Na ortopédii jej zistili opotrebované platničky medzi stavcami, čo spôsobuje napätie a veľké bolesti krčnej chrbtice.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje odporkyňa za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyv dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku postupovali v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami.

Podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Brezno zo dňa 16. decembra 2011 navrhovateľka nie je invalidná. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly VIII - choroby dýchacej sústavy, Oddielu A - choroby horných dýchacích ciest, pod Položkou 9 - obrna návratného nervu, písmeno b - s trvalým chrapotom. Posudkový lekár určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 25 %. Na ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim postihnutím a svojou podstatou neovplyvňujú funkčný stav organizmu, posudkový lekár nenavýšuje percentuálnu mieru poklesu zárobkovej schopnosti.

Po podaní opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 26. januára 2012 posudzoval

invaliditu navrhovateľky posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, vysunuté pracovisko Banská Bystrica. V posudku zo dňa 19. apríla 2012 uviedol, že navrhovateľka nie je invalidná lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu je stanovená na 25 %. Navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku predloženými listinnými dôkazmi (lekárskymi nálezmi) nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity.

Podľa výroku posudku navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 25 %.

Námietky navrhovateľky, že jej zdravotný stav zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť za úplné, objektívne a presvedčivo zdôvodňujúce záver, že zdravotný stav navrhovateľky nespôsobuje viac ako 25 %-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a mal za preukázané, že navrhovateľka nespĺňa podmienku invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne z 26.januára 2012 je v súlade so zákonom a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka nebola úspešná ani v odvolacom konaní a odporkyni trovy nevznikli.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu má navrhovateľka kedykoľvek možnosť znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.